

PRESSGRANNAR

Vad skrivs om Afghanistan i världspresen? SAK delar inte nödvändigtvis de åsikter som förs fram i artikelreferaten.

Opiumekonomin utgör bränslet i den utbredda korruption som sträcker sig ända upp i Afghanistans nyvalda parlament, skriver Ahmed Rashid.

BBC-DEBATT

Rashid listar Afghanistanproblematiken

En av världens främsta Afghani-stankännare, pakistaniern Ahmed Rashid, reser, i en debattartikel på BBC:s webbplats, frågan om varför Afghanistan nu ser den ökade våldspirals som präglat landet den senaste tiden. Rashid skriver att talibanledaren Mullah Dadullah i dag har 12 000 soldater till sitt förfogande. Man har tillgång till vapen och har i princip tagit kontroll över ett 20-tal distrikt i de södra provinserna Kandahar, Helmand, Zabul och Uruzgan. Rashid betonar det internationella samfundets och den afghanska regeringens tillkortakommanden vad gäller grundläggande säkerhet, återuppbyggnad och stabilitet, främst i de södra delarna av landet. Rashid inkluderar också USA, Nato, FN och det internationella samfundet i en nio punkters checklista över brister i återuppbyggandet av Afghanistan efter talibanernas fall, det vill säga de senaste fem åren.

1 **Washingtons beslut** att attackera Irak bidrog till att fokus flyttades från Afghanistan. Detta utnyttjade talibanerna för att åter samla sina krafter.

2 **Den amerikanska koalitionen** truppstyrka var otillräcklig i södra Afghanistan.

tan där talibanerna hade och har sitt starkaste fäste. Förutom 3 000 soldater hade man praktiskt taget ingen militär närvaro i tre av fyra av de södra provinserna. Amerikanska styrkor misslyckades även med att skapa en grundläggande säkerhet för befolkningen i de större städerna i söder.

3 **Afghanistan** har erhållit betydligt mindre medel för återuppbyggnad än till exempel forna Jugoslavien, Haiti eller Östtimor. Den bristande säkerheten i söder gjorde att FN och internationella och nationella biståndsorganisationer inte kunde förse dessa delar av landet med adekvat stöd. Inte heller tillfördes området tillräckligt med biståndsmedel för att återuppbygga det för försörjningen så viktiga jordbruket. Utfattiga afghanska bönder hade inget annat val än att börja odla opium.

4 **Opiumindustrin** blomstrar numera i Afghanistan. Knarksmugglare och narkotikabaroner har skapat bättre förutsättningar och utvecklat produktionsmetoderna för odling av opium. År 2001 låg opiumproduktionen på ett minimum men efter några "goda" år för opiumprofitörerna krävs nu att en helt ny alternativ ekonomi skapas.

5 **Knarkekonomin** utgör bränslet i den utbredda korruption som sträcker sig ända upp i Afghanistans nyvalda parlament. Misslyckandet att återuppbygga de södra delarna av landet har lett till en utbredd folklig misstro och besvikelse, samtidigt som sympatierna för talibanerna har ökat. Knarkpengar har givit talibanerna förutsättningar att köpa in nya vapen, betala ut löner till soldater och större summor till självmordsbombare.

6 **Under president Hamid Karzai** har pashtuniska krigsherrar tillträtt guvernörsposter och erhållit andra högt uppsatta positioner i landets södra delar. De flesta av dessa krigsherrar avsattes under talibaneran men återfick sina framskjutna poster i och med de amerikanska koalitionsstyrkornas huvuduppgift – att bekämpa talibanerna. Trots att dessa krigsherrar är Karzai trogna har en utbredd korruption kommit i dagen, man sluter, helt öppet, avtal med knarksmugglare och andra kriminella element och dessa krigsherrars okunskap om utvecklingsfrågor är ibland total. För befolkningen i söder har dessa kor-

---

rupta krigsherrar tyvärr blivit symboler Karzais regering.

7 **Kabulregeringen** vägrade till en början att avsätta krigsherrarna. Inte förrän Natoländerna ställde ett ultimatum att inte sätta in trupper i de aktuella provinserna gick man kraven till mötes och avsatte flera krigsherrar i Kandahar, Helmand och Uruzgan.

8 **2003 erbjöd Kabul** att icke stridande talibaner skulle få återvända från Pakistan – en försoningens gest, något Norra alliansen vägrade att gå med på. Och istället för att sköta dessa förhandlingar öppet, med insyn och stöd från internationella aktörer skedde förhandlingarna i all tysthet mellan talibaner och amerikansk och afghansk underrättelsetjänst. Samtidigt vägrade Pakistan att stödja de talibanska återvändarna medan USA vägrade att sätta tryck på Pakistan att så göra. Detta ledde till att försoningsarbetet blev ett fiasko.

9 **Efter att talibanerna** 2001 besegrats har de levt och verkat relativt ostört framförallt i Baluchistan och den nordvästra

gränsprovinsen på den pakistanska sidan. De har utan problem kunnat nyrekrytera från koranskolor (madrassas) och flyktingläger. Talibanerna har också fått stöd av Pakistans två provinsregeringar, narkotikamaffian och kriminella gäng, allt medan den pakistanska regimen sett åt ett annat håll. al-Qaida har bistått talibanrörelsen med att bygga nätverk med andra afghanska och centralasiatiska rebellgrupper.

Rashid avslutar sin debattartikel med påpekandet att samtliga större aktörer – USA, Nato, FN, det internationella samfundet och Afghanistans grannar, exempelvis Pakistan på olika sätt håller på att misslyckas i uppgiften att återuppbygga Afghanistan. Detta förklarar den våldsuttrappning vi nu bevittnar.

Läs artikeln i sin helhet på BBC:s webbplats.

Om du vill läsa mer av Ahmed Rashid besök då Daily Telegraph på www.telegraph.co.uk eller Rashids egen hemsida www.ahmedrashid.com.

I nästa ”Pressgrannar” läser du om Afghanistanproblematiken ur en annan vinkel: Mark Herolds ”Afghanistan as an empty space”.